

håndsprit

Tekst: MERETE WAGNER HOFFMANN

Foto: RUNE PEDERSEN

Vin og brandy: håndsprittens forløbere

Alkohol blev brugt som antiseptisk middel, selv før opdagelsen af bakterier. I det gamle Egypten brugte man vin ved infektioner – både i og på kroppen – dog uden den store effekt på grund af den lave alkoholprocent. Først da man i løbet af 1300-tallet udviklede mere avancerede destilleringsprocesser opdagede man, at jo højere alkoholprocent, jo bedre var spiritusens antiseptiske egenskaber.

70 %

I Danmark anbefales alkohol i en koncentration på 70-85 % v/v for at opnå et bredt virkningsspektrum uden den lettere antændelighed ved meget højere alkoholkoncentrationer. Alkohol er nemlig yderst brandfarlig. Alkohol virker ved at denaturere og koagulere mikroorganismers proteiner, så cellerne går i opløsning. Fordi denatureringsprocessen kræver tilstedeværelse af vand, har rene alkoholer mindre effekt end fortyndede alkoholer.

Håndsprit til rengøring af overflader er no go!

Kan man i en snæver vending bruge håndsprit til at rengøre overflader? Nej, håndsprit indeholder typisk glycerin eller lignende, der forebygger udtørring af huden. På en overflade vil glycerinen fedte og dermed binde snavs, virus og bakterier.

30 sekunder

En klat håndsprit i hånden, der på nogle få sekunder gnides ind i hænderne, og så videre i teksten. Det er blevet en del af rutinen for de fleste. Men hvis håndsprit skal have den ønskede desinficerende virkning, skal man op på at gnide i 30 sekunder, indtil tørhed opnås, da det er kombinationen af den mekaniske indgnidning og desinfektionsmidlets antimikrobielle effekt, som giver den ønskede desinficerende virkning. Prøv at tage tid næste gang. 30 sekunder er garanteret længere tid, end du regner med.

Rene hænder

En klat håndsprit på synligt beskidte hænder duer ikke. Hænderne skal være synligt rene og tørre før desinfektion med håndsprit. Alkohol inaktiveres nemlig let af organisk materiale.

400 %

flere flasker med Apotekets hånddesinfektion blev solgt i 2020 sammenlignet med året før.

